

Uwagi do projektu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Numer rozdziału / podrozdziału / sekcji	Punkt	Litera	Uwaga lub propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	1 / - / -	1 i 2	w całości	Zmiana treści Wytycznych, weryfikacja podstawy prawnej do opublikowania Wytycznych w obecnie zaproponowanym brzmieniu, w szczególności dotyczy to wymogów dotyczących zakresu i rodzaju wsparcia, które ma być udzielane w ramach PI uwzględnionych w dokumencie.	Cel Wytycznych został określony w Rozdziale 2 pkt. 1 i 2. Cele te odnoszą się w szczególności do sposobu realizacji projektów oraz zakresu ich wsparcia. Wskazano także, że celem dokumentu jest: "zwiększenie roli podmiotów ekonomii społecznej w kreowaniu polityki społecznej oraz realizacji działań na rzecz promocji włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, w szczególności w zakresie aktywnej integracji oraz usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym". Zwraca uwagę fakt, że podmioty sektora ekonomii społecznej powinny być jednym z narzędzi wykorzystywanych we wdrażaniu programów operacyjnych, a nie celem samym w sobie, jako jedyny rodzaj podmiotów, których wzmocnienie ma być priorytetowo traktowane w kontekście wszystkich podejmowanych działań wdrażanych w oparciu o Wytyczne. Z tego jednoznacznie wynika, że cel Wytycznych jest niezgodny z podstawą prawną publikacji tego typu dokumentów, na którą powołano się w Rozdziale 1. W art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 - 2020. Wytyczne na podstawie przytoczonego artykułu Ustawy zostały wymienione enumeratywnie, wskazano jednocześnie na możliwość publikowania innych wytycznych, przy czym służyć one mają "zapewnieniu zgodności sposobu realizacji programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej (...) oraz spełniania wymagań określonych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów operacyjnych i prawidłowości zadań i obowiązków określonych ustawą...". Jak już wcześniej wskazano, Wytyczne odnoszą się także do innych niewskazanych w Ustawie aspektów merytorycznych, nakładając na IZ PO obowiązki dotyczące zakresu udzielanego wsparcia, co podkreślają sformułowane przez autora Wytycznych cele ich publikacji. Tym samym Wytyczne wchodzą w kompetencję poszczególnych programów operacyjnych bezpośrednio wskazując jakie działania mogą i/lub powinny być realizowane w poszczególnych PI. Wytyczne w tym zakresie nie uwzględniają diagnozy stanu na poszczególnych obszarach, jak również celów realizacji PO wskazanych w treści PO. Należy podkreślić, że w kontekście proponowanego zakresu wsparcia, to właśnie PO stanowią podstawę jego organizacji, co dodatkowo było przedmiotem zarówno konsultacji społecznych, jak i uzgodnień z odpowiednimi ministerstwami i Komisją Europejską. Taki zakres Wytycznych nie wynika także z podanej w punkcie 2 podstawy prawnej odnoszącej się do rozporządzeń PE i R regulujących sposób przygotowania, realizacji i monitorowania funduszy strukturalnych oraz EFS w okresie programowania 2014 - 2020. Mając na uwadze powyższe, konieczna jest weryfikacja i uzasadnienie poprawności zakresu zaproponowanych Wytycznych, bądź dokonanie zmian w dokumencie celem dostosowania ich treści do podstawy prawnej uprawniającej odpowiedni organ do publikacji tego typu dokumentów, a także kontroli przestrzegania ich zapisów w ramach systemu instytucjonalnego wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych.
2	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	2 / - / -	1	-	Zmiana treści punktu poprzez wykreślenie części zdania: "Wyznaczaj jednolite warunki i procedury wdrażania wsparcia".	Uzasadnienie j.w.

3	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	2 / - / -	2	-	Wykreślenie punktu.	Zgodno , o której mowa w opisie celu wytycznych została zagwarantowana poprzez procedury opracowania i przyjmowania konkretnego programu operacyjnego. Fakt zatwierdzenia danego PO potwierdza zgodno jego tre ci z celami strategicznymi na poziomie regionu, kraju, a tak e celami Wspólnoty, co jak wynika z praktyki jest m.in. przedmiotem prowadzonych uzgodnie i negocjacji. Publikowanie dodatkowego dokumentu, który t zgodno ma zapewni , mija si zatem z celem i w rzeczywisto ci słu y ograniczeniu swobody działania poszczególnych IZ w ramach przyznanym im kompetencji. Cel ten jest równie niezgodny z celem publikacji wytycznych w trybie artykułu 5 ust. 1 pkt. 11 Ustawy b d cej podstaw prawn powstania dokumentu, na co wskazano wy ej.
4	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	2 / - / -	5	-	Wykreślenie punktu.	Zgodnie z tre ci punktu 3 oraz podstaw prawn adresatem Wytycznych s instytucje zarz dzaj ce krajowymi i regionalnymi programami operacyjnymi. W zwi zku z powy szym nie ma podstawy do tego, by nakłada na beneficjentów obowi zek stosowania tych Wytycznych, a przynajmniej w cało ci, gdy nie maj oni podstawy prawnej, ani te nie s umiejscowieni w systemie instytucjonalnym wdra nia poszczególnych programów, w sposób i z funkcjami, które umo liwiaj im wdro enie w ycie zasad wynikających z
5	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	4	-	Weryfikacja tre ci definicji	W definicji wyst puje zbyt wiele spójników "lub", które utrudniaj interpretacj tre ci definicji. Konieczne jest przeredagowanie tekstu.
6	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	10	d	Usuni cie lub przeformułowanie punktu	Definicja podmiotów ekonomii społecznej zawarta w podpunkcie d) nie odwołuje si do jakichkolwiek ródeł prawa (jak ma to miejsce chocia by w podpunkcie b i c). W oparciu o te zapisy Wytycznych do PES praktycznie mo na zaliczy wszystkie organizacje pozarz dowe.
7	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	15	-	Uzupełnienie tre ci definicji: "...Mo e by realizowana przez jedn lub kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny oraz mo e zawiera tak e usługi aktywnej integracji, inne instrumenty i działania w sposób po redni skierowane do osób lub rodzin zagro onych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, tj. np. poprzez wsparcia otoczenia tych osób lub rodzin".	Osoba zagro one ubóstwem i wykluczeniem społecznym nie działa w oderwaniu od najbli szego otoczenia, a niejednokrotnie kumuluje ono w sobie, inicjuje b d przyjmuje skutki zwi zane z oderwaniem od społeczce stwa poszczególnych osób. Zmiana sytuacji osoby zagro onej bardzo cz sto wi e si z dokonaniem konieczno ci zmiany w rodowisku, które je otacza. W przypadku zdiagnozowania takich potrzeb, cie ka reintegracji powinna uwzgl dnia równie zalecenia lub konkretne instrumenty i działania skierowane nie tylko do osób lub rodzin zagro onych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Takie podej cie jest zgodne z zało eniem wspierania tak e otoczenia tych osób i rodzin lub wskazanego w Umowie Partnerstwa i dokumentach programowych wsparcia rodzin osób, które s zagro one wykluczeniem społecznym (np. rodzin osób niepełnosprawnych). Działania ukierunkowane na rodziny i otoczenie osób zagro onych i wykluczonych społecznie, jest zgodne z rekomendacjami z ewaluacji i słu y mog zapobieganiu pojawiaj cych si licznych problemów zwi zanych z przerywaniem uczestnictwa w projekcie (metaewaluacja str. 38).
8	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	15	-	Weryfikacja tre i definicji	Z jednej strony w tre ci definicji pojawia si poj cie osób zagro onych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, z drugiej natomiast podaje si , e cie ka reintegracji słu y ma "wyprowadzaniu tych osób z ubóstwa lub wykluczenia społecznego...". Termin wyprowadzanie w tym kontek cie nie jest najlepszym sposobem okre lenia działań (gdy cie ka reintegracji mo e tak e zawiera działania zwi zane z profilaktyk / zapobieganiem).

9	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	18	a	Weryfikacja treści i definicji	Możliwość świadczenia usług w sposób indywidualny nie definiuje jedynie liczba pensjonariuszy, ale zależy od liczby zatrudnionego personelu i wyposażenia technicznego podmiotu świadczącego usługi. Poza tym definicja zawiera sugestie, a w formach instytucjonalnych nie jest możliwe wsparcie o charakterze indywidualnym, co jest krzywdzące dla tych instytucji i nie odpowiada praktyce.
10	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	18	b	Uwzględnienie w definicji nie aspektów merytorycznych, a jedynie kwestii formalno-organizacyjnych	Propozycja zawarta w Wytycznych nie uwzględnia merytorycznych decyzji samych pensjonariuszy (inny sposób objęcia tym wsparciem) o udziale w różnego rodzaju formach instytucjonalnych, co równoznaczne jest ze zgodnością uwzględnienie pewnych organizacyjnych i formalnych aspektów funkcjonowania jednostki. Kwestia ograniczenia merytorycznych decyzji dotyczy jedynie sytuacji, w której korzystający ze wsparcia są ubezwłasnowolnieni, całkowicie zależni od personelu placówki.
11	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	19	i	Uwzględnienie działań o charakterze edukacyjnym.	Działania tego typu są zgodne z przytoczonymi podstawami prawnymi organizacji.
12	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	3 / - / -	20	-	Doprecyzowanie definicji usług świadczonych w społeczności lokalnej	Definicja wskazuje na przykładowe rodzaje usług, które zaliczyć można do usług świadczonych w społeczności lokalnej. Definicja nie wyczerpuje tematu, jak również nie wprowadza jasnych kryteriów przyporządkowania danego rodzaju działalności / usługi do tej kategorii. Może to mieć kluczowe znaczenie dla możliwości finansowania projektów i usług. Dodatkowo w przypadku usług świadczonych przez instytucje musi zostać spełniony warunek dotyczący jej kultury organizacyjnej i rozmiaru tej instytucji. Oba warunki mają umożliwić świadczenie usług w sposób zindywidualizowany, jednak sposób ich weryfikacji nie jest przejrzysty, tym bardziej, że potwierdzenie spełnienia tych warunków może być oceniane. Objęcie tym aspektem definicji jest również niejasne, gdyż każda forma życia zbiorowego wymagają w pewnym stopniu podporządkowania się interesowi ogółu i regułom życia we wspólnocie ograniczając jednocześnie możliwość realizacji indywidualnych potrzeb w określonym czasie, miejscu lub poprzez wybrany indywidualnie sposób ich realizacji (np. rodzina).

13	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	6	-	Demarkacja pomiędzy projektami PUP i OPS nie spełnia swoich funkcji, gdyż nie rozgranicza w oczywisty sposób, jaka grupa osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP, ma być (może być) obejmowana wsparciem w ramach projektów CT9. Należy także uwzględnić, że bezrobocie, choć jest bardzo częstym powodem zagrożenia wykluczeniem i wykluczenia społecznego, najczęściej nie jest jedynym występującym przesłanką do objęcia wsparciem przez jednostki pomocy społecznej. W związku z tym proponujemy, by demarkacja opierała się o fakt korzystania z pomocy społecznej tzn. w projekty PUP powinny zostać ograniczone tylko do osób bezrobotnych, które nie korzystają jednocześnie ze wsparcia OPS / PCPR bądź osób, które zostały skierowane na reintegrację i wymagają objęcia usługami i instrumentami rynku pracy w celu realizacji integracji zawodowej.	Uzasadnienie w treści uwagi.
14	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	10	c	Uwzględnienie informowania nie tylko o rodzajach pomocy społecznej, ale także o innych jednostkach pomocy społecznej (np. PCPR). Proponujemy by w całym dokumencie wskazywała nie szerszy rodzaj instytucji świadczących pomoc społeczną tj: jednostki pomocy społecznej (JPS).	Decyzja o przekazywaniu informacji tylko i wyłącznie do rodzajów pomocy społecznej, nawet w przypadku projektu, którego uczestnicy są klientami PCPR nie jest uzasadniona. Informacje dotyczące udziału w projekcie powinny również być przekazywane do tego typu instytucji (co ma również uzasadnienie w sytuacji, w której uczestnik projektu nie jest równocześnie klientem OPS). Uwaga dotyczy całego dokumentu.
15	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	10	e	Usunięcie treści punktu	Zobowiązanie beneficjentów projektów do dokonania diagnozy uczestników we współpracy z JPS stanowi zagrożenie dla poprawnej i sprawnej realizacji projektów. Przede wszystkim wynika to z ograniczonych możliwości, niedofinansowania i braków kadrowych Jednostek Pomocy Społecznej. Beneficjent bowiem miał obowiązek, natomiast nie ma takiej prawnej możliwości, by JPS była zobowiązana do realizacji tego typu zadań dodatkowych, tym bardziej jeżeli ma się to odbywać kosztem realizacji zadań wynikających z Ustawy. W ten sposób wymóg nałożony na beneficjentów może stać się w skutku realizacją projektów lub martwym zapisem. Ponadto mogą wystąpić problemy na gruncie przepisów o ochronie danych osobowych w kontekście przekazywania informacji o uczestnikach projektów, w tym danych wrażliwych.

16	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	15	-	Usunięcie punktu	<p>Treść punktu zawiera kilka nieścisłości. Po pierwsze, w tym sformułowaniu, z którego wynika, że pojedynczy projekt może być realizowany przez sektor publiczny. Sytuacja taka nie jest możliwa, a z drugiej strony nie doprecyzowano, co rozumiane jest przez sektor publiczny. Najprawdopodobniej dotyczy to rodzaju projektów (typów operacji), dla których w ramach PO przewidziano pozakonkursowy tryb wyboru projektu poprzez wskazanie beneficjenta bądź grupy podmiotów wywodzących się z sektora finansów publicznych. Jednak ten warunek nie został spełniony.</p> <p>Nie ma zatem pewności, że chodzi właśnie o takie przypadki. Po drugie, gdyby uznać, że pojęcie "sektor publiczny" dotyczy jednostki sektora finansów publicznych, wymagałoby to takiego stosowania wskazanego w tym punkcie wymogu względem projektów, dla których prowadzono nabór w trybie konkursowym. Po trzecie, nałożenie obowiązku zlecenia części realizacji projektu podmiotom zewnętrznym określonego rodzaju jest równie nieuzasadnione ze względu na zakłócenie wolnej konkurencji i równości podmiotów. Zmuszenie beneficjentów do wykorzystania w trakcie realizacji projektu innych podmiotów w określonym zakresie powinno również skutkować przejściem przez IZ RPO odpowiedzialności za produkty i rezultaty takich działań. Tym bardziej, że możliwości w tym zakresie mogą być ograniczone, tj. mogą nie wystąpić na danym obszarze podmioty o wystarczającym do realizacji tego zakresu wsparcia potencjale organizacyjnym i kompetencyjnym. Z treści Wytocznych wynika, że zleceniu usług nie mają towarzyszyć jakieś dodatkowe niemożliwe do osiągnięcia efekty (wartość dodana) oraz że przy podejmowaniu decyzji o zleceniu nie ma znaczenia zapewnienie wysokiej jakości usług, rezultatów. Warto natomiast jest samo zlecenie podmiotowi należącemu do określonej grupy. Nałożenie na beneficjenta odpowiedzialności za realizację przedsięwzięcia i osiągnięcia wskazanych we wniosku celów powinno się wiązać ze swobodnym, w ramach przepisów prawa, sposobem osiągnięcia przy tym zaakceptowanych rezultatów. Jakkolwiek ingerencja w tym zakresie wiążąca się powinna wiązać ze skutkami (negatywnymi i pozytywnymi) takiej decyzji. Po czwarte, określenie "wysokość rodków" nie jest wystarczająco precyzyjne - nie wiadomo bowiem czy chodzi o wartość kwotową (nie mniej niż wyrażona w złotych kwota danego zadania) czy o</p>
17	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	16	-	Propozycja zmiany treści punktu z następującej: "IZ RPO profiluje interwencje uwzględniając w szczególności:" na następującą: "IZ RPO może profilować interwencje uwzględniając w szczególności w odniesieniu do wszystkich bądź wybranych niżej podanych kryteriów:"	<p>Proponujemy aby profilowanie interwencji stało się przywilejem i prawem IZ RPO, a nie obowiązkiem, na co wskazuje obecne brzmienie zapisu Wytocznych. Obecny zapis również wskazuje, że przy profilowaniu powinny być brane pod uwagę wszystkie wskazane kryteria, co nie do końca może być związane z intencją wsparcia bądź potrzeb na poziomie regionalnym, która ogranicza się może do wskazania obszarów lub problemów bez uwzględnienia konkretnych sposobów organizacji wsparcia (w oparciu o podejście oparte na celach i rezultatach). To samo dotyczy typu projektu (tj. wprowadzania ograniczeń odnośnie zakresu wsparcia - nie zawsze jest to uzasadnione).</p>

18	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	21	-	Weryfikacja treści punktu pod wzgl dem zaangażowania "pracownika socjalnego" do weryfikacji efektywności społeczno-zatrudnieniowej.	Treść punktu najprawdopodobniej powinna być z punktem 10e, w którym wskazuje się obowiązek przeprowadzenia diagnozy we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej. W tym przypadku do obowiązków JPS powinno również należeć zweryfikowanie wypracowanych efektów. Nie opracowano natomiast skutecznych rozwiązań systemowych pozwalających na zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację tego typu zadań. Powinno być to również z ograniczonymi zasobami pomocy społecznej.
19	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	22	a	Wyjaśnienie pojęcia "grupa wykluczone społecznie"	Pojęcie to nie występuje w Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
20	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	22	b	Wyjaśnienie pojęcia "grupa wykluczone społecznie"	Pojęcie to nie występuje w Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
21	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	22	b	Zweryfikowanie treści: "Ten rodzaj efektywności jest mierzony w odniesieniu do uczestników projektu, którzy przystąpili do projektu jako osoby grupowo wykluczone społecznie i ze szczególnymi ograniczeniami indywidualnymi..."	W punkcie 22 a występuje podobny zapis, jednak występuje ",", a nie spójnik "i" tj. "...jako osoby grupowo wykluczone społecznie, ze szczególnymi ograniczeniami indywidualnymi..."
22	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.1 / -	25	-	Weryfikacja treści punktu.	Założono, że dokumenty potwierdzające status uczestnika dostarczył sam uczestnik projektu, co nie powinno być bezwzględnie wymagane, gdy nie ma znaczenia dla ich wartości (może to być taki sam dokument przesłany bezpośrednio przez instytucję wydającą lub przez inną osobę nie uczestnika projektu). Należy także zweryfikować potrzebę posługiwania się dokumentem poświadczającym wyrejestrowanie uczestnika projektu z rejestru bezrobotnych z tytułu podjęcia pracy, gdy nie jest to dokument potwierdzający aktualny stan osoby biorącej udział w projekcie.
24	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.2 / -	3	-	Przy czym należy pamiętać, że proces reintegracji nie musi w całości zostać wdrożony w jednym projekcie. Zalecane jest by aktywizacja zawodowa realizowana była w projektach CT8 oraz przez publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy. W tym przypadku nie ma obowiązku powołania aktywizacji edukacyjnej z zawodow...	Uzasadnienie w treści uwagi. Należy wziąć także pod uwagę, w pojęciu z zapisami punktu 2c, że wzrost poziomu wykształcenia oparty o edukację o charakterze formalnym (np. szkoły dla dorosłych) może wykraczać poza realizację pojedynczego projektu, tym bardziej trudno będzie w ramach jednego przedsięwzięcia powołać te działania z integracją zawodową.
25	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.2 / -	9	-	Usunięcie treści tego punktu, warunek został zawarty w punkcie 10a	Uzasadnienie w treści uwagi.
26	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.2 / -	10	-	Uzupełnienie treści punktu o podmioty statutowo realizujące zadania z zakresu aktywizacji zawodowej (np. instytucje szkoleniowe i firmy szkoleniowe) wyłonione w trybie ustawy prawo zamówień publicznych.	Treść Wytycznych sugeruje sposób i katalog podmiotów, którym należy (w szczególności) zlecać wykonanie usług aktywizacji zawodowej. Jakkolwiek katalog ten nie stanowi katalogu zamkniętego, w celu spełnienia standardów wolnej konkurencji i równości podmiotów, a także przejrzystości procesu należy także wskazać, że zlecenie tego typu usług jest możliwe również pod rygorem ustawy prawo zamówień publicznych, która obowiązuje wszystkie podmioty w ramach sektora finansów publicznych, w tym jednostki...

27	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.2 / -	14	-	Należy kompleksowo definiować stopniem uwzględnienia w ramach usług wszystkich potrzeb i problemów osób, do których te usługi są skierowane.	Kompleksowo nie jest cech statusu prawnego podmiotu, a zakresu wsparcia i podejścia do realizacji usług w ramach struktury tego podmiotu.
28	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.2 / -	22	-	Wykreślenie punktu.	Integracja zdrowotna niejednokrotnie, w przypadku osób niepełnosprawnych w szczególności, jest warunkiem skutecznej integracji społecznej i edukacyjnej, a w konsekwencji również prowadzi do integracji zawodowej. Koszty turnusów rehabilitacyjnych są współfinansowane przez PFRON, jakkolwiek w wielu przypadkach poziom współfinansowania nie przekracza 50% kosztów turnusu, co stanowi istotną barierę w dostępie do tego typu form wsparcia aktywizacji zdrowotnej. Ma to znaczenie w głównej mierze do osób o umiarkowanym, a przede wszystkim znacznym stopniem niepełnosprawności o niskiej motywacji do uczestnictwa w rynku pracy i niskim poziomie aspiracji społecznych (co jest częstym zjawiskiem) dla których spełnienie dodatkowych warunków udziału w projekcie (poprzez własne finansowanie turnusów rehabilitacyjnych) może być przyczyną bierności w odniesieniu do podejmowanych wobec tych osób innych rodzajów integracji. Tym bardziej, jeżeli rehabilitacja będzie elementem skierowanej do reintegracji.
30	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.3 / 4.3.2	-	-	Dodanie zapisu o następującej treści: "Wsparcie rodziny powinno obejmować oddziaływanie na złożone jej funkcje i charakteryzować się podejściem systemowym, ukierunkowanym na realizację kompleksowych programów pomocy rodzicom i dzieciom, w tym w szczególności powinno dotyczyć praktycznej realizacji funkcji rodzicielskich, zgodnie związanych z tworzeniem wiązki dzieci z rodzinami biologicznymi oraz relacji rodziców/opiekunów z dziećmi".	Omówienie partnerstwa zakłada znaczny nacisk na wsparcie skierowane do rodzin – proponujemy zatem umożliwienie realizacji podejścia opartego o „systemy aktywizacji rodzin”. Instrument ten powstał z dążenia do wsparcia rodziny w jej naturalnym środowisku, przez co idealnie wpisuje się w schemat usług świadczonych przez społeczność lokalną, odpowiada bowiem na specyficzne i indywidualne potrzeby i problemy rodziny uwzględniając wszystkie jej funkcje i elementy - zarówno rodziców, jak i dzieci. Działania tego rodzaju opierają się na systemowej koncepcji rodziny jako całości, realizującej szereg kompleksowych i komplementarnych wobec siebie funkcji związanych z niemal wszystkim aspektami życia oraz funkcjonowania w społeczeństwie. Odwołuje się do koncepcji psychologicznej szkoły terapii strukturalnej: „rodzinny system ma integralną strukturę, która nie jest prostą sumą elementów składowych, jest to całość, która może być porównywana z „żywym organizmem”. To obrazuje podejście systemowej aktywizacji rodzin, która zakłada, że każdy element tego organizmu może mieć wpływ na jego ogólne i szczególne funkcjonowanie (w tym także innych elementów). Stąd osoba zagrożona wykluczeniem i wykluczona społecznie nie działa w oderwaniu od najbliższego otoczenia, a całe otoczenie wymaga wsparcia, gdy niejednokrotnie kumuluje w sobie, inicjuje bądź przyjmuje skutki związane z oderwaniem od społeczeństwa jej członka. Odbiorcami wsparcia w ramach systemowej aktywizacji rodzin są całe rodziny – rodzice i opiekunowie oraz ich dzieci, a w rodzinach wielopokoleniowych również pozostali członkowie. Dodatkowo koncepcja ta zakłada podejmowanie działań do osób wspierających rodziny (otoczenie). Podejście to zakłada współwystępowanie różnego rodzaju instrumentów, które oddziałują na integrację emocjonalną, relacje międzyludzkie, kompetencje rodzicielskie, rozwój psychospołeczny i rozwiązywanie bieżących problemów, a poprzez to w istotny sposób uzupełniają aspekty prawne i organizacyjne funkcjonowania rodziny i pieczy zastępczej.

31	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.5 /	2	a	Zamiana pojęcia "gmina" na "jednostka samorządu terytorialnego"	Działania z tego zakresu realizowane są również przez powiat. Nie jest uzasadnione by je ograniczać tylko i wyłącznie do gminy.
32	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu	4 / 4.5 /	2	e	Zamiana pojęcia "gmina" na "jednostka samorządu terytorialnego"	j.w.